

ACADEMIA ROMÂNĂ

Comitetul Român pentru Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii

– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

Vol. XV/2022

Editura MEGA

STUDII ȘI COMUNICĂRI / DIS

Vol. XV / 2022

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

– publicație fondată de acad. Gleb Drăgan –

REDACȚIA:

Director: dr. Dumitru MURARIU
membru corespondent al Academiei Române

Consilier editorial: dr. Valentin MARIN

Redactor șef: Acad. Mihail-Viorel BĂDESCU

Redactor șef adjunct: dr. Tiberiu TĂNASE

Secretar de redacție: C.Ș. Mirela-Adriana ANGHELACHE

Colegiul de redacție: Viorela-Valentina DIMA, Edith-Mihaela DOBRESCU, Emilian M. DOBRESCU, Dan GÎJU, Emil HEDEȘIU, Marian MOȘNEAGU, Alba-Iulia-Catrinel POPESCU, Nicolae ROTAR, Narcis ZĂRNESCU.

Responsabilitatea asupra conținutului materialelor revine autorilor

Adresa redacției:

Calea Victoriei, nr. 125, camera 31, sectorul 1 București, cod 010071

Adresa web: <http://www.studii.crifst.ro>

Administrator pagină web: Andrei Lămureanu

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comitetul Român pentru Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii
– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ȘI COMUNICĂRI / DIS

Vol. XV / 2022

EDITURA MEGA
Cluj-Napoca, 2022

Revista este inclusă în baza de date internațională CEEOL

© Autorii, 2022

Responsabilitatea conținutului, interpretărilor și părerilor
exprimate în paginile revistei revine exclusiv autorilor.

ISSN 1844 – 9220
ISSN-L 1844 – 9220

Editura MEGA
Cluj-Napoca
e-mail: mega@edituramega.ro
www.edituramega.ro

*În memoria dlui col (r) dr. ist. Valentin MARIN,
cel care a însuflețit această revistă*

CUPRINS

157 DE LA NAȘTEREA LUI DRAGOMIR HURMUZESCU
100 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI EDMOND NICOLAU
150 DE ANI DE LA MOARTEA LUI ION HELIADE RĂDULESCU

Filofteia REPEZ, Nicolae-Florin PRUNĂU Omagiu savantului român Dragomir Hurmuzescu.....	19
Stan PETRESCU Dragomir Hurmuzescu, remarcabil fizician, inventator, profesor și ctitor al radiofoniei românești.....	35
Eufrosina Otlăcan Edmond Nicolau, 100 de ani de la naștere.....	47
Eufrosina OTLĂCAN Ion Heliade Rădulescu, ctitor al Școlii românești.....	53

EVOCĂRI

Valentin-Stelian BĂDESCU Medici musceleni de altădată – Ovidiu Vlădescu, un medic al unor vremuri demult apuse.....	61
Curcă DUMITRU File din istoria Facultății de medicină veterinară din București. Partea a II-a: 100 de ani de la transformarea Școlii superioare de medicină veterinară în Facultatea de medicină veterinară, arondată între anii 1921 și 1948 Universității din București.....	99
Iorgu PETRESCU, Angela PETRESCU Grigore Antipa – Raportul prezentat în fața Academiei Române despre activitatea sa în timpul ocupației străine a Bucureștilor din Primul Război Mondial	145

Stan PETRESCU Take Ionescu în diplomația și viața politică românească, la cumpăna dintre secolul 19 și începutul secolului 20.....	153
Daniela-Amby OSTAFE, Laura-Alexandra OSTAFE, Laurențiu-Norocel OSTAFE Academician Ana Vasilichia Aslan, inventatoarea produsului Gerovital H3 – Realizare de excepție în știința românească.....	171

STUDII ȘI COMUNICĂRI

Mirela-Adriana ANGHELACHE Scara Richter, celebra scară de măsurare a mărimii cutremurelor. Istoric și descriere.....	193
Emilian M. DOBRESCU, Edith Mihaela DOBRESCU Influența COVID-19 asupra copiilor și tinerilor – Perspective ale organizațiilor internaționale.....	207
Ștefan GHEORGHE Starea de drept și starea de fapt în România anilor 1944–1947. Considerații privind schimbarea formei de guvernământ a României la începutul regimului comunist.....	215
Eugen SITEANU Șapte secole de generare și regenerare a strategiei acțiunilor rapide	227
Tiberiu TĂNASE Puncte de vedere privind asasinarea marelui istoric român Nicolae Iorga, membru al Academiei Române. Implicarea poliției legionare și a Corpusului Muncitoresc Legionar (CML) în asasinat.....	237
Narcis ZĂRNESCU Creierul, câteava procente epistemice. O foarte scurtă istorie a neuroștiințelor. Excurs bibliografic.....	249

PERSONALITĂȚI

Gabriela ANDREI, Mircea-Dragomir ANDREI Dr. Carol Paul Karácsonyi la 80 de ani.....	265
--	-----

Ioan Codruț LUCINESCU Mitiță Constantinescu, susținător constant al industrializării României în perioada interbelică.....	283
<u>Marian Traian GOMOIU</u> , Sanda MAICAN, Dumitru MURARIU Două personalități ale biologiei românești – Profesorul Mihai Băcescu și discipolul său, Marian-Traian Gomoiu.....	295
Ioana PETCU, Andreea Florina RADU, Tiberiu TĂNASE Aspecte mai puțin cunoscute din viața și activitatea lui Henri Coandă.....	309
Alin M. OLĂRESCU Nicolae P. Leonăchescu și Julius Natterer, două modele de organizare a memoriei.....	335

VARIA

Ionel Aurelian COTOBAN Durustorum – Constantiniana Daphne, punte peste Dunăre – Cale a sfinților.....	363
--	-----

SEMNAL EDITORIAL, RECENZII

Mirela Adriana ANGHELACHE Maria Boștenaru Dan (ed.): Heritage, Landscape and Restoration of Historical Gardens (Patrimoniul, Peisajul și Restaurarea Grădinilor Istorice).....	373
Mirela-Adriana ANGHELACHE Ioan Munteanu: „Stradele Brăilei”, „Stradele Brăilei II”, „Piața Traian – kilometrul zero. Povestea unei străzi – Regala”	377
Adrian BAVARU Alexandru Ș. Bologa: Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” Constanța – Repere.....	383
Valentin-Stelian BĂDESCU Mihail-Nicolae Stanca: Mihail Eminescu și adevărul Sfintei Scripturi, Vol. I și II.....	389

Alexandru Ș. BOLOGA

Tiberiu Tănase (coord.): Ovidiu Boureanu, Petru Ștețcu – Democrație vs.

Totalitarism (manual)395

IN MEMORIAM

Viorel BĂDESCU

Dr. Valentin Marin – o viață dedicată profesiei și Comitetului Român de

Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii.....401

Alin M. OLĂRESCU

Valentin Marin – Un militar de carieră și istoric în slujba Comitetului

Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române....417

Eugen SITEANU

Omagiu adus domnului dr. Valentin Marin.....427

Mărturii despre domnul dr. Valentin Marin.....431

MARIA BOȘTENARU DAN (ED.): HERITAGE, LANDSCAPE AND RESTORATION OF HISTORICAL GARDENS (PATRIMONIUL, PEISAJUL ȘI RESTAURAREA GRĂDINILOR ISTORICE)

Mirela Adriana ANGHELACHE¹

mirelaadrianaa@yahoo.com

ABSTRACT: This book tackles the issue of historical gardens as an important asset of heritage and landscape. In the discussions regarding the contemporary challenges in the heritage, landscape and restoration of historical gardens, several specialists from all over Europe, and especially Romania, are involved. As such, these aspects are seen from a multidisciplinary perspective: landscape architecture, architecture, urban planning, art history, geoscience, digital methods, biblioteconomy etc. The main investigation method is the interview – with the editor asking the same five questions to researchers.

KEYWORDS: built heritage, landscape, restoration, historical garden, Károlyi, pandemic, Slovakia.

La editura Cuvillier, în anul 2021, a apărut cartea, *Heritage, Landscape and Restoration of Historical Gardens (Patrimoniul, Peisajul și Restaurarea Grădinilor Istorice)*, coordonată de Maria Bostenaru Dan, cercetător în cadrul Universității de arhitectură și urbanism „Ion Mincu”.

Cartea abordează dintr-o perspectivă multidisciplinară grădinile istorice, în cuprinsul ei scriind specialiști din domeniul peisagisticii, arhitecturii, proiectării urbane, istoriei artei, geostiinței, metodelor de digitalizare, biblioteconomiei etc. Așa cum se prezintă în introducere, cartea s-a concretizat și datorită rezultatelor activității de cercetare a editorului,

¹ Cercetător științific la Institutul de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu” al Academiei Române; membru titular al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

care pe parcursul derulării programelor de cercetare a reușit să colaboreze cu numeroși alți specialiști și să coordoneze, dar și să finanțeze editarea acestei cărți.

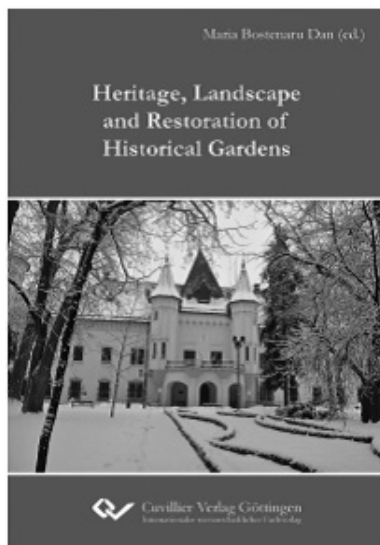

Foto – Coperta cărții *Heritage, Landscape and Restoration of Historical Gardens*, ed. Maria Bostenaru Dan, CUVILLIER VERLAG, Göttingen, Germania, 210 pg., ISBN-978-3-7369-7583-5.

Pornind de la cercetarea asupra grădinilor care sunt moștenirea familiei nobile Károlyi, firul conducător al cărții despre necesitatea restaurării grădiniilor istorice se dezvoltă prin interviurile editorului cu autorii și conduce la concluzia firească că spațiile verzi au o valoare terapeutică intrinsecă pentru sănătatea mentală. Acestea sunt factori cheie în mecanismele de coping cu stresul social, în carte fiind punctat rolul benefic pe care îl are în pandemie peisajul sau spațiul verde asupra echilibrului psihic.

Cartea se structurează printr-un studiu amplu asupra grădinilor și parcurilor Károlyi, axat pe grădinile din Slovacia – Tót – Megyer, Stomfa și Bátorskeszi – și prin răspunsurile cercetătorilor la 5 întrebări.

Întrebările sunt legate de provocările contemporane pe care cercetătorii le-au întâlnit în cercetările lor asupra patrimoniului, peisajului și

restaurarea grădinilor istorice. Acestea sunt: 1) o scurtă introducere a autorului și a formării profesionale, 2) orientarea științifică curentă, 3) opinia personală despre cele mai recente și importante progrese în cercetarea privind restaurarea grădinilor, 4) problemele pe care cel interviuat consideră că trebuie abordate mai mult în viitor și 5) o experiență personală (privind spațiile verzi), pe baza căreia poate da un sfat.

După cum se poate observa, citind această carte, autorii nu numai că sunt specializați în domenii diverse de cercetare sau profesorat, dar sunt și din țări diferite: Maria Beatrice Andreucci (peisagist, economist, Italia), Mirela Adriana Anghelache (inginer geolog, cercetător în geofizică, România), Cerasella Crăciun (arhitect, profesor universitar, România), Jeroen de Vries (peisagist, Olanda), Albert Fekete (arhitect, profesor, cercetător, Ungaria), Pia Fricker (arhitect, profesor universitar, Finlanda), Atena-Ioana Gârjoabă (peisagist, România), Ștefania-Roxana Halmagi (bibliotecar, România), Constantin Hostiuc (istoric de artă, cercetător în istoria artei, România), Maria Chiara Pozzana (arhitect, Italia), Attila Tóth (profesor de agronomie, Slovacia), Hartmut Troll (peisagist, profesor, Germania) și ultimul dar nu cel de pe urmă, editorul și autorul Maria Bostenaru Dan (inginer în arhitectură, cercetător, România). Aceste aspecte asigură pluridisciplinaritatea informațiilor, precum și vizibilitatea și receptarea lor la nivel internațional.

Cartea este bogată atât în subiecte, tehnici și metodologii de cercetare cât și în fotografii și planuri ale grădinilor din Europa, din țările în care trăiesc și lucrează autorii.

O cărticică, cu nu mai mult de 210 pagini (și cu notele bibliografice), dar care prin conținut și abordare (în mare parte sub forma interviurilor) este captivantă, aducând perspective proaspete și inovatoare asupra reabilitării și mentenanței spațiului verde, și, în special, al prezervării grădinii istorice. Spațiu de referință, care așa cum spune un autor, este la intersecția dintre patrimoniul natural și construit, grădina istorică teaurizează de-a lungul veacurilor valențele estetice și morale ale omului în raport cu natura.

Cuvânt de încheiere

Întrucât măsurile antipandemie nu permiteau altă formulă de interacțiune decât online, în anul 2020 Maria Bostenaru Dan m-a abordat într-un email în legătură cu o carte la care lucra, propunându-mi să scriu și eu un

capitol. Pentru acest lucru trebuia să răspund la 5 întrebări, care se contu-
 rau într-un interviu cu privire la aspecte peisagistice din orașe, cum ar fi
 grădinile istorice. Apelarea mea nu a fost întâmplătoare, fiindcă făcusem
 stagii de pregătire postuniversitare în Slovacia, printre care și Conservarea
 Patrimoniului Construit, conex într-o oarecare măsură tematicii ce urma
 să fie abordată în carte. Am preferat însă să răspund din punctul de vedere
 al unei persoane mai degrabă profană în tehnici de conservare și prezer-
 vare patrimoniu natural sau construit.

Retrospectiv, mi-am dat seama că de fapt am răspuns din punctul
 de vedere a unei persoane izolate, cu dor de Bucureștiul verde și frumos
 mirositor primăvara și vara [n.a. *se va vedea în capitolul scris de mine la ce mă
 refer*], cu dor de spațiile sale verzi care pentru majoritatea bucureșteană, și
 nu numai, sunt o oază de liniște și destresare. Faptul că am putut privi pe
 fereastră grădina blocului cu tei și plopî, dar și cu gazon și firave flori de
 primăvară, în timpul alertelor maxime de infectare cu Covid-19, m-a făcut
 să constant și mai pregnant că parcurile, grădinile, spațiile verzi în general
 sunt refugii la care apelăm conștient sau fără să realizăm acest lucru atunci
 când viața socială ne copleșește cu provocările ei. Și păstrându-ne sociabili-
 tatea în mijlocul lor, interacțiunile noastre își pierd asperitățile și temerile
 și devenim mai îngăduitori unul cu celălalt.

Cartea a apărut după încă un an, prelungirea termenului limită de pri-
 mire a articolelor fiind provocat de restricțiile impuse de pandemie. Unii
 dintre specialiști s-au văzut prinși în imposibilitatea de a face documen-
 tare pe teren și constrânși de a-și reformula materialele pregătite, interviul
 venind în întâmpinarea lor.

Materialele au ajuns cu o oarecare întârziere, dar Maria a reușit să ne
 coordoneze foarte bine în ciuda „intemperiilor” și cartea este gata tocmai
 la timpul când putem din nou ieși și călători, numai bună pentru a ne da
 sugestii de vizitare și plimbări – parcurile, grădinile din orașe ne așteaptă,
 grădinile istorice de asemenea!